

esetleg a vázlatírást is az osztálymunka otthoni befejezéseként tervezi. A két megoldást a következőképpen képzelhetjük el:

1. A tárgyalás befejezése után a nevelő, mintegy lezárásképpen hangosan és a hangulatnak megfelelően elolvassa az elbeszélés utolsó mondatát, és a cím alá felírja a táblára:

Móra Ferenc: A másik család

Öt nagy csatát nyert Péter az éhes kis gyomra ellen.

Ebben az esetben a házi feladat az lesz, hogy a tanulók címeket adnak a négy részletesen megtárgyalt helyzetnek. Magyarazat-képpen hozzáfűzhetjük: ha valaki megrajzolta ezeket a jeleneteket, mit írhatnánk az egyes képek alá.

A tanulók megfogalmazásain nyilván érződni fog, hogy mire milyen hatást tett az elbeszélés tárgyalása. Közben tanulnak vázlatpontokat fogalmazni, továbbá gyakorolják az értelmes olvasást, ugyanakkor szintetizálni is kényszerülnek, ami viszont a gondos analízis munkájára is ösztönöz egyszersmind.

2. A másik megoldás esetében fő feladatunk lehet a táblai vázlat közös összeállítása, amely végül is a következő formát öltheti:

Móra Ferenc: A másik család

1. Az író magára ismer Péter külsejében:

„ötaraszos” emberke,
„Fésűt nem álló bozontú”,
„rongyoskás”.

2. Belső tulajdonságaiban is:

önfeláldozó,
erős akaratú,
érzékeny, meleg szívű.

3. Öt nagy csatát nyert Péter éhes kis gyomra ellen.

A vázlat megszületéséhez szükséges nevelői irányítás a következő lehet: Megismertük Pétert. Úgy, ahogy Móra Ferenc is megismerte. A vázlatban azt fogalmazzuk meg, milyenek ismerte meg Móra a kis Pétert, akit anynyi figyelemre és utánjárásra méltatott.

Házi feladatnak a tankönyv feladatai közül jelölhetünk ki egyet.

Ráduly Ilona,

Eger, Tanárképző Főiskola

EGY ÚJ KEZDEMÉNYEZÉS ÜDVÖZLÉSE

A Módszertani Közlemények szerkesztősége a legutóbbi, 5. számban, hasznos és érdekes törekvést pártfogolt, amikor alkalmat adott nevelési szituációk közlésére, széles körű pedagógus fórum hozzászólására, vélemények nyilvánítására. A felvetett javaslatot Deli István „Gondolatok olvasás közben” című vita-indító cikkében tette közzé. Hasonló jellegű kezdeményezésnek korábban helyt adott már a szerkesztőség nevelési esettanulmányok elemzése kapcsán. E törekvést méltó folytatás, hiszen napjainkban elválaszthatatlanul kapcsolódik egybe az oktatás-nevelés problémája és az eleven, pezsgő vita is egyik útkeresése annak, hogy minél konkrétabbá tegyük a pedagógia gyakorlatát.

A felvetett, leírt szituációk első olvasásra talán egyszerűnek tűnnek és mégis igen bonyolultak, összetettek. Példaként említeném az 5. számú esetet, melyben — nem is egyszerű helyzetben — a teljesítmény — értékelés — következmény problémája fonódik össze. Dönteni pillanatok alatt kell, ami bizony nem könnyű. Nyilván így a kérdésre válaszolni nehéz, hiszen elhamarkodott volna a körülmények és a tanulók ismerete nélkül. Sokszor előfordul, hogy éppen az egyén ismeretében néha nem a leghelyesebben döntünk —

az egyén érdekében. Talán kívánatos volna a hazai esetek elemzése kapcsán valamivel bővebb bemutatást adni, amely az egyénre és a körülményekre is engedne következtetni (például a 4. sz. eset). (A szituációkat a cikk írója a „Nacsalnaja skola” c. lapból fordította.)

Az új kezdeményezést, mint pályakezdő fiatal nevelő, azért üdvözlöm és fogadom örömmel, mert nagymértékben segít a mindennapi gyakorlatban.

Kétségtelen tény, hogy a főiskolán nevelés-elméletből és pszichológiából igen sok hasznos elméleti ismerettel gazdagodtunk, viszont a legnehezebb ezen elméleti tételek alkalmazása a gyakorlatban éppen a felvetődő konkrét esetek kapcsán. Hasonló helyzetek megbeszélésére több okból nem is nyílhatott lehetőség, hiszen a szituációkat az élet, a mindennapos iskolai gyakorlat adja. Érdeklődve várom idősebb, tapasztaltabb kollegák állásfoglalását, megoldását, új helyzetek felvetését a tanulás, a jó eljárások átvételének, elsajátításának igényével.

Függ Tiborné

általános iskolai tanár,
Hódmezővásárhely